

## ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.  
Egyes szám ára 6 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER:  
pénteken és minden törvényhatósági bizottsági közgyűlés megkezdéséig és követő napon.

# A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Városi nyomda.

Írde küldendők a kéziratok és előfizetési díjak.

## KÖZIGAZGATÁSI, KOZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** \* Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**Kiadótulajdonos: **A VÁROSI NYOMDA**

### Mivel foglalkozzék a közgyűlés?

Irtta: Egy városi képviselő.

A magyar ember politika nélkül nem élhet. Utón-utfélen, zöld-és fehér-asztalnál egyenlő ügykezettel adunk kifejezést politikai érzelmeinknek. Pártkülönség nélkül szeretünk az ország dolgaival foglalkozni és ekközben efeleldekezünk a magunk dolgáru, nem ritkán még az országos politikánál is fontosabb egyéb ügyeinkről.

A világrt sem kívánom én azt, hogy a magyar ember szabadon le követhesse politikai meggyőződését. Én tisztelem mindenkinek politikai hivatallsát, mert meg vagyok győződve, hogy a gondolkozó, hazája nagyságát szerető elmek, habár különböző utakon — de mégis egy célra törnek. És mégis ennek daczára sokkal jobban szeretném, ha a törvényhatóságok a maguk dolgaival foglalkoznának, mert a politikát megcsinálják azok, akiknek az a kényerük és ambíciójuk, míg mi okosan cselekszünk, ha odahagyva a szenvedélyek forgatagát, egyesült erővel városunk javára dolgozunk.

Nagyon jól tudom én azt, hogy a törvényhatóságok voltak a szomorú multban a szabadság és alkotmány legerősebb védelmezői. Nem kicsinylen szavunkat, véleményünket most sem. Mert ha kicsinylenem, meghazudtolnám a történelmet, az etiet nagy tanítómestere-t. Ámde most nem élünk oly szomorú idők, mint a multban és a mindennapi politikai élet változásai nem oly veszedelmesek, hogy azok miatt a városok törvényhatósági üléseben zavarok és bonyodalmak bekövetkezése kívánatos volna.

A törvényhatóságok munkájuk a város javát, a polgárjólétét; keressenek kutató elmével és ügyes kezekkel új jövedelmi forrásokat, hogy azoknak feltalálása esetén kisebb legyen a polgárj terhe; ellenőrizzenek, javasoljanak, tanácsoljanak; egyzóval a köz jólétet emeljék. Ámde mit látunk? Egy bizottsági közgyűlésen 50 — 60 tárgy is fel van véve, de bizony a törvényhatósági tagok nem igen érdeklődnek a tárgysorozat iránt, legfeljebb, ha választások vannak napirendre tűzve. Könnyen átsiklanak a legelsőyosabb kérdéseken és nagyon sokszor nem a közjóru való törekvés, hanem a pártérdék döntik el az egyes, nagyobb kérdések sorsát. Ezért nem haladunk a rendelkezésnyre álló szellemi és anyagi erő daczára sem — előre; unos-untalan beleszó, a pártérdék a nagy kérdések helyes elintézésébe és valóban teljesedik rájunkt, hogy *video meliora, deteriora sequor*. Mert pártkérdéssé tesztünk mindent, ahelyett, hogy a közös szükségletek fedezésére gondolnánk egyetértő akarrattal.

A törvényhatósági közgyűlések nem alkalmasak a politikai pártok eszméinek pertraktálására. Ne hozza fel senki a multat, midőn a törvényhatóságok élete, gondolkozása irányította az ország békéjét vagy háborgását. Akkor küzdeni kellett, hogy ne veszítsünk, ma nem lehet harcolni, mert munkás béke van minden vonalon. Ezt a békét nem tanácsos befojítani a pártusák mocsarába, mert nemcsak visszacsereznai nehéz azt, hanem megő, a város haladását, mert a legfontosabb ügyeket stagnálásra kényszeríti.

A közgyűlési termen kívül kiki bontsa ki azt a zászlót, melynek színeiben bizik. Ellenek vagy kormánypárt küzdjön meggyőződésének hevével, ha kell, politikai irányának szilajságával eszméi mellett. De a közgyűlési teremben nemüljön

el a pártusa hangja, ne lobogjon fel a szenvedély lángja, hanem a bizottsági tagok egymással kezét fogva, egy célra törve arra gondoljanak, hogy a város és a város polgárainak javai veszedelemben ne jussanak.

Debreczen sz. kir. város a haladás utjára lépett. Nagy tervekben dolgozik, eszméket vetett felszínre, segíteni akar magán, hogy a haladás örök törvényét betöltsse. Amiből az következik, hogy van elég dolga, tennivalója akkor is, ha nem politizál közgyűlési teremben. Égető kérdések várnak megoldásra. Nagy alkotásoknak alapjai vannak gondolatában lerakva. Haladni akar, fejlődni, erősödni, széplüni, gyarapodni, gazdagodni és ami fő, üdvös jövedelmi források megnyitásával a közszükségleteken segíteni.

Ebből okvetlenül haszon száll a városra és polgáira, míg a politikával való foglalkozás csak erőnket fogyasztja és elválaszt bennünket.

### Társaságunk hibái.

Irtta: Zaira.

Egy város fejlődéséül nem elég, hogy szép és czélszerű épületei legyenek, nem elég, hogy háztartásai rendezettség matsson fel, hanem az is szükséges, hogy eleven és pezsgő szellemi élet lakozék benne. E nélkül minden zajgó élete mellett is holt a város épp úgy, mint a legszebb embernek is kevés az értéke, ha nem rendelkezik az ész és szív kinéseivel.

A szellemi test igazán széppé és nagygyá egy város. A tudomány és művészet szeretete ad annak fényt és értéket. A tudomány, irodalom és művészet azonban csak olyan városban verhet gyökereit, ahol megbecsülők azokat, akik ezeket ápolásán fáradoznak.

A legtöbb vidéki városban azonban e három virágnak nincs kelete. Anyag, agyag kell minden áron. A szellem legtöbb helyen pihen, a tudomány lenézett, a művészet mostoha elbánásban részesül, az irodalom pedig az újságok szenzációs napihireiben csúcsosodik ki. Ily körülmények között ne csodáljuk, ha a szellemi kímélése sehezen megy, az emberek felszínes tudásuk és macacságukban lesajnálják azokat, akik a megelégelt gondjai között arra is ráérnek, hogy magukat művelik és másokat is művelnek tudásukkal, ha ugyan akad hallgatójuk.

Társaságunk — valljuk meg őszintén — nagyon szegény szellemi tekintetben. Léha, üres, felületes, egyzóval nincs románca a lélkén. Amit tudni látszik, az a legtöbb esetben csak kendőzött tudás. A színháza ma ezren és ezren azért járnak, hogy híssanak és láttassanak, de nem az előadott darabról merítendő szellemi élvezetért. Legtöbbsé hasonlít ahhoz az olvasóhoz, aki nagy buzgalommal olvassa a regényeket, de olvasmányának címét nem tudja. Elképzelheti, hogy mennyi lelki haszon háramlik ily módon a színházlátogatóra és az olvasóra.

Hát még azok a zsurok! Végteleen sorozati ezek az próbb-nagobb bünirásoknak, az üres beszélgetések, a szeretlen megszólásoknak, a szellemeknek jégzett, de szerintünk végtelen őrés megjelzésnek. Ennek pedig az az oka, hogy nem nevelünk tartalmasabb nemzedéket. Irodalomról, művészetéről egy szót sem hallunk a mai társaságokban, ellenben a toalettkérdések egész bazárjával találkozunk. Társadalmi életünk — mint minden egyéb eszelekedettünk — külsőségave van feltetve, ezért nincs szeme, színes illata beszédünknek és mi látva ezt, nem csodálkozunk azon az udvarlatlannak látszó vendég

\* Társadalmi életünk egyik kimagasló urasszonyának tollából közöljük az cikizletet. Lapunk programjához képest társadalmi kérdések megvitatására is szives készséggel nyujt tört a Szerk.



A város főterén magán vállalkozóval létesített 840 méteres mély furás nem igazolta a város által felszólító víz nyeresé iránt táplált reményét, amennyiben a homokrétegekből származó víz a terep alatt mintegy 3 50 méter mélységben állott meg. E körülmény oka a furás helyének megválasztásában keresendő.

Vezetésem mellett a balmazújvárosi országút mentén létesített mintegy 164, illetve 190 méter mély és egymástól 167 méter távolságban levő furások, melyeknek terpszene mintegy 10 méterrel fekszik fölében a főtérnél máj csekély mennyiségű 16—25 perceliter terep fölézők vizet eredményezett, szivattyúzás által pedig azokból nagymennyiségű víz volt nyerhető.

E mély furások víze a debreczeni gazdasági vegyikísérleti állomáson és a m. kir. földm. minisztr. vegyikísérleti laboratóriumában kémiai-lag megvizsgáltattatott s ivásra kifogástalanak minősítettet.

A kutak vizbőségének és egymásra való hatásának kísérleti uton való meghatározása ez év május havában eszközöltetett, az előbbi annak megállapítására hány ilyen kut viz képes a várost ellátni, utóbbi a létesítendő furások egymástól való távolságának megítéléséből.

Ezék megállapítása csak hosszabb folytonos üzemi szivattyúzás által lehet elérhető, az említett kultúrás 23 napi próbaszivattyúzásnak vetetett alá, melyeknek eredményét alábbiakban ismertetem:

Azon hátrány kikerülése céljából, melyely, kivált a homoklás miatt dugattyús szivattyú alkalmazása járt volna, az üzemet gözgépj által hajtott sűrítő légszivattyú látta el.

E sűrítő szivattyú légüstjéből mindkét furáshoz tömített vascsövezetek szereltetett, melyeken át a sűrített levegő a furlyukakba hatolt és azokból nagyobb mélységből is felhoyta a vizet, amennyiben pedig az I. számú furás a gépkötő 167 métermére, a II. számú pedig csak 5 métermére volt a nyomócsővek aránylagosan cirka 5 méter mélyéig különbözők helyeztetek el.

A kiemelt víz mennyisége mindkét furásnál elhelyezett 20 cm. nyílással készült bukókón 10 percenként jegyeztetett és arról táblázat készítettett.

S daczára annak, hogy kivált az első napokban a gépek üzeme sok zavarnak, tehát szünteteknek volt kitéve az elérhetőnél kisebb eredményt mutat. A sűrítő szivattyú méretei sem voltak elég nagyok azon munka teljesítmény számára, mellyel nagyobb mennyiségű viz kiemelése járt volna. Miután a rendelkezésre álló rövid időn belül is tapasztalattott, hogy csupán egy furást szivattyúzza, ama számított átlagnál sokkal nagyobb mennyiség volt kiemelhető a nélkül, hogy ez a másik furás szabad vízhozamát észrevehetőleg befolyásolta volna.

A készített táblázatból egyuttal kitűnik, hogy az éjjel, nappal a próbaszivattyúzás tartama alatt mindkét furás vízhozama közel állandó volt és a két furás egymást nem befolyásolja, amiből az következik, hogy több ilyen furás egymáshoz közelebb is eszközölhető.

A kiemelt víz mennyiségét a bukóknál általaiban használni szokott  $Q = u \cdot b \cdot h \cdot v \cdot g$  h. képlettől számítottuk, ahol az együttható  $u = 0.40$ ,  $b = a$ , bukó szélessége  $= 0.20$  méter,  $v = a$  vízoszlop magassága a bukó élén,  $g = 9.8$  a szabad esési gyorsulás.

E képlet alapján egy mély furásból a másodpercenkénti tényleg kiemelt víz mennyisége átlag 7.80 liter, azaz naponként 673 köbméter volt.

Debreczen városnak jelenleg — nem számítva az állandóan városban kívül lakókat — kereken 50,000 lakosa van. 50 ezer lakos számára, naponként és fejenként 100 liter fogyasztást számítva, a napi vízigénye 5,000,000, azaz 5000 köbméter, mely 57 másodperc literének felel meg, vagyis a fentiek alapján (8 mély furás elegendő lenne a város számára ma szükséges vízmennyiség beszerzésére,  $8 \times 7.80 = 62.40$  másodperc liter), melyek annyival is könnyebben, olcsóbban létesíthetők, miután a város az öblítő rendszerű furógaránitár máj beszerzte és annak vezetésére fűr mesterünk által begyakorlott alkalmas erővel bír.

A kutak mérsékeltbén igénybe vételére és a homoklás csökkentése miatt azonban czélszerű lesz a fenti nyolcz kut helyett tizenkettőt létesíteni.

A vízbeszerzés helye és módja ezek szerint meg lévén oйда — amennyiben későbbi időmbévítés a lakosság szaporulata esetén további mély furások által elérhető — azon kérdés merül fel, mi módon nyújthat a beszerzett víz a lakosság rendelkezésére?

Erre egyedülí feladat a rendszeres vízvezeték kiépítése, mely ma alapja a közegészségnek és köztisztaságnak. A létesítendő vízmű vázlatát következőkben adom:

Az egymástól mintegy 100 méter távolságra a balmazújvárosi ut mentén létesítendő tőzfúrlyrás vizet egy a furások központjában elhelyezett közös kompresszor által emelendő ki, s a furások mellett közvetlenül beépített kisebb homok illesztő medenczékkelí egy közös

gyűjtő medenczébé vezetetik, honnan a szivó-nyomó szivattyutelep a városba továbbítja.

A kompresszor állandó üzemi alkalmazása több okból czélszerű; ki van zárva a homoklás folytán dugattyús mély szivattyúnál előforduló üzemzavar; a szivattyúzás eszközölhető 40—50 méter mélységről és az üzem egy központi telepről látható el.

A 12 kuttak egy pontból való kihasználása ugy is képezhető, hogy a gépházban fejlesztett villamos áram a kuttakhoz vezetett, és árokba silyesztett szivattyúk a kuttaknál alkalmazott elektromotorok által hajtattak.

Az így kiemelt víz a gépház melletti gyűjtő medenczébé vezetett, innét lenne a városba nyomandó.

Ezeknek előrebocsátása után a város vízzeli ellátását következőkép javaslom keresztülí vinni:

A debreczen—balmazújvárosi ut éjszaki oldalán ezen ut is a debreczen—h. bűszörményi vasut keresztelésénél lenne felépítendő a szivattyutelep, mely két gépcsoportot foglalna magában.

Az egyik gépcsoport állna két drb. 50 effectív löerejű gépből, melyek közül az egyik a fenti ut mentén a gépháztól kezdődőleg és egymástól 100—100 méter távolságra furandó 12 kut vizét lenne hivatva akár sűrített levegő, akár elektromos erőváltit utján kiemelni és a gépház melletti szivóaknába szállítani. A második hasonló gép tartalékal szolgálna az előbbinek.

A másik gépcsoport, mely szintén két drb. 50 effectív löerejű szivattyúgépből állana, a szivóaknában összegyűlő vizet van hivatva a városi csőhálózatba, illetve a víztoronyba emelni. A két gép közül csak az egyik a működő, a másik tartalékal szolgált.

A mintegy 110 méter tengerszintfölszítí függővel bíró helyen felállítandó szivattyutelep másodpercenkénti mintegy 60 liter, tehát naponként mintegy 5000 köbméter vizet lenne képes a nyomócsövezeteken át a város ellenkező oldalán 120 méteres terepfűgölő bíró helyen, az Árpádtér és lovassági laktanya környékén felépítendő, és a terep felett 35 méter felső vízszintmagassággal bíró 1000 köbméter főrőjű víztoronyba emelni.

A szállítási magasság tehát, a 8 méter csőszorúdási veszteség betudásával, 53 méter lenne és a szükséges effectív löerők száma a szivattyú 85% hatásfoka mellett 47.50 effectív löerő.

A szivattyutelep az említett négy gözgépj, kazánok, szivattyúk, valamint a kompresszor, illetve dinamokból, továbbá az ezek befogadására szükséges épületekkel és szénraktárból, végre a gépész és gépjápoló és a két fűtő lakóházából állana.

A 60 másodperc liter viz szállítására alkalmas nyomóvezeték, a nagyobb üzembiztonság szempontjából, két részre választandóknak tartom, mindkét rész 30 másodperc liter vezetésére szolgál.

Az egyik ága 275 mm. belső átmérővel a balmazújvárosi uton a hajdtűszörményi utig halad, itt jobbra fordul és a Vendég-utca, Nyugodt-utca, Külső-vásártér, Miklósvölgy, Szent-Anna-utca, Baross-utca, Bocskay-ter és Rakovszky-utczán át jut az Árpád-térre, illetve a lovassági laktanya elé. E nyomócső hossza 5660 méter.

A 2. másik ág 250 mm. belső átmérőjű és a h-ujvárosi utról a Ferencz József- és Halházi-uton jut az Árpád-térre, hossza 3070 méter és a víztoronyban egyesül a másik csövel.

A szállítandó 30 ny. liter viz mindkét csövezetékben 8 méter suroldási ellenállást szenved.

A két nyomócsőből ágaznak el az összes városi csőhálózat, mely ezen említett két vezetékén kívül 3500 méter 200 mm., 3600 m. 150 mm., 9100 m. 100 mm. és 30,700 m. 80 mm. belső átmérőjű vezetékből áll. Az egész hálózat hossza tehát 56,640 méter lenne.

Az így tervezett csőhálózat mellett a város összes utcái csövezetékkel látattának el ugy, hogy a város belterületének összes házai előtt csővonal fektettének.

A csőhálózat 140 drb hatféle méretű tozózárral, 500 drb 80 mm-es feltalaj **tűszappal** és 30 drb ejector közzétal lenne felszerelve.

Az egész vízműlétesítí költségét a következőkben irányozhatók elő:

1. Kutak és ezek felszerelése	50,000 K
2. Gépház, kazánház, kűrtő, szivóakna, lakóház	70,000 "
3. Gépészeti berendezés	280,000 "
4. 1000 köbméteres, 35 méter magas víztorony	150,000 "
5. Csővezetés és pedig:	
a) 5660 fm. 275 mm. á 24 K	135,840 "
b) 3070 " 250 " á 20 "	61,400 "
c) 3500 " 200 " á 16 "	56,000 "
d) 4600 " 150 " á 11 "	50,600 "
e) 9100 " 100 " á 8 "	72,800 "
f) 30700 " 80 " á 6.5 "	199,550 "

6. 140 drb tolózárta.	12,000 K
7. 500 drb 80 mm. feltalaj tűzcsap á 160 K	80,000 "
8. 31 drb ejector közkut á 250 K	7,750 "
Összes építési összeg: 1.225,940 K	
Előreláthatatlanok, munkavezetés és felülvizsgálata 6%	74,060 "
Főösszeg: 1.300,000 K	
Ezen összeg után 6%-os törlesztési kamatot számítva	78,000 K
Teljes üzem mellett az üzemeltetés (személyzet, szén, olaj) lenne	50,000 K
Az évi költség lenne 128,000 K	
Ezzel szemben az évi szükséglet	
365 × 5000 km. = 1.825,000	

és így minden köbméter viznek költségű ára 7 fillér lenne, mely ár a vele szemben elérhető tetemes közegészségi, közbiztonsági, tűzbiztonsági és környémi előnyökkel szemben elenyésző csekélynek mondható. Az elmondottakból látható, hogy Debreczen sz. kir. város ivó- és használat vizet való ellátása műszaki nehézségbe nem ütközik és a vízmű bevezetési és üzemeltetési sem oly nagyok, hogy a fogyasztók által fizendő vízdíjából fedezetet ne nyerhetnének.

## Miniszteri rendelet.

4199.  
M. E. H. II. sz.

A magyar királyi miniszterelnöktől.

### Rendelet

az 1848/49-iki honvédtizedesek és közbiztékek, valamint ezek özvegyei nyugdíjának felmérése s az 1848/49-iki honvédtizedesek felvételének megkönnyítése tárgyában.

Az 1848/49-iki honvédeknek s ezek özvegyeinek állami ellátásban (nyugdíjban) való részesítése tárgyában 1901 évi július hó 11-én 3000/M. E. H. szám alatt kibocsátott miniszterelnöki rendelet 14. §-ának a tizedesek és közbiztékek illetményeire vonatkozó részét jelen rendelettel hatályon kívül helyezem s 1905. évi január hó 1-től kezdődőleg az 1848/49-iki honvédtizedesek nyugdíját az eddigi évi 96 korona helyett évi 120 koronában s a közbiztékek nyugdíját az eddigi évi 72 korona helyett évi 96 koronában állapítom meg.

Ezen rendelet az 1848/49-iki honvédtizedesek s közbiztékek özvegyeinek nyugdíj-illetményeire vonatkozik

Ezzel egyidejűleg a fent idézett miniszterelnöki rendelet kiegészítésként az 1848/49-iki honvédtizedesek felvehetőségének megkönnyítése céljából megengedem, hogy jövőben azon egyének, akik nem a királyi állampénztár (adóhivatal) szék-helyén laknak s illetményeiket nem közvetlenül a királyi állampénztárnál (adóhivatalnál) öllajhtják felvevni, illetményük felvehetőségénél az illetékes községi (kör-) jegyző hivatalos közbenjását vehessék igénybe.

Az 1848/49-es honvédtizedeseknek ill. módon való kifizetésével kapcsolatos postai szállítások, u. m. közönségek (nem ajánlott) levelek és levelezőlapok, valamint iratsomagok s postautalványok (pénzeslevelek, pénzeszsomagok) a kereskedelmiügyi miniszter urnak folyó évi november hó 9-én 76,788. szám alatt kelt rendelete értelmében díjmentesek s a községi (kör-) jegyzők ill. pénz- és levélművelőknek s 1848/49-es honvédtizedes ügyében portmentes záradékkal látandó el.

Budapest, 1904. évi december hó 15-én.

Tiszta, s. k.

## Debreczeni vásár.

Debreczen szab. kir. város országos vásárainak jegyzéke az 1905-ik évr.

I. Remete Antal napi vásár. 1905. január 9—10—11. hétfő, kedd, szerda: bór, gyapjú, méz, dió stb., továbbá toll, iparczikkék, gabona- és terményvásár. 14—15. szombat, vasárnap: sertésvásár. 15—16. vásár nap, hétfő: lóvásár. 16—17. hétfő, kedd: baromvásár.

II. Szent-György napi vásár. 1905. április 10—11—12. hétfő, kedd, szerda: bór, gyapjú, méz, dió stb., továbbá toll, iparczikkék, gabona- és terményvásár. 13—14. csütörtök, péntek: juhvásár. 15—16. szombat, vasárnap: sertésvásár. 16—17. vasárnap, hétfő: lóvásár. 17—18. hétfő, kedd: baromvásár.

III. Nagy-boldogasszony napi vásár. 1905. augusztus 7—8—9. hétfő, kedd, szerda: bór, gyapjú, méz, dió stb., továbbá toll, iparczikkék, gabona- és terményvásár. 10—11. csütörtök, péntek: juhvásár. 12—13. szombat, vasárnap: sertésvásár. 13—14. vasárnap, hétfő: lóvásár. 14—15. hétfő, kedd: baromvásár.

IV. Diènes napi vásár. 1905. október 9—10—11. hétfő, kedd, szerda: bór, gyapjú, méz, dió stb., továbbá toll, iparczikkék, gabona- és terményvásár. 12—13. csütörtök, péntek: juhvásár. 14—15. szombat, vasárnap: sertésvásár. 15—16. vasárnap, hétfő: lóvásár. 16—17. hétfő, kedd: baromvásár.

A hortobágyi állatvásár június 23-án a hortobágyi vendéglo előtti vásártéren fog megtartani.

Jegyzet. Nyers termények és iparczikkék a vásár egész tartama alatt árusíthatók. Heti vásárok kedden és szombaton tartanak.

Debreczen, 1904 december 27.

A városi tanács.

### Heti vásárok.

(1904. decz. hó 27-én.)

Az összes állatvásárok az ünnepek behatása alatt állottak, amennyiben az ünnepek előtti érekséget kisebb behatás és kisebb kereslet váltotta fel. Vásárjaink nem érik el azt a mértéket, ahol lenniük kellene. Elismert tény az, hogy Debreczen heti vásárainak az országban a legnagyobb, vetekedik egy jó heti marha, vagy sertésvásár, egy más nagy városnak az országos vásárainak. Megtalálja a vevő itt, a pesenye malacot vagy a vadg borjút, minden változatban a keresletét. Van itt tartani való, tenyész- és vágóállat elég mennyiségben.

Daczára a változatos kínálatnak, azt tapasztaljuk, hogy heti állatvásáraink évek óta ugyanazon jelleggel, ugyanazon megszokott vevőkörrel bírnak és semmi emelkedést nem tapasztalunk, sőt ugyanezt mondhatjuk az országos vásárokról is.

Ha helyet kérünk magunknak az országosan elterjedt lapok rovataiban, hogy vásáraink forgalma és megtartása egy legyen publikáltva hetenként, mint a budapesti vásárokat, felkeltőtük a figyelmet a vevő közönségnek vásárainkra és bizony nagyobb vevőkörre számíthatunk. Felhajtás mindig lesz a kizet arányában, mert ugyan itt elég és kereskedőink a nagyobb keresethez alkalmasok felhajtásukat.

Temesvári, Versecz, Arad stb. nagy városok elárszájait az egész országot vásári hirdetésekkel és bizonyára meg is térül e kis áldozatok. Ha mi e módszerhez fogunk folyamodni, meglepő eredményt fogunk elérni.

Marhavásárra felhajtott 640 drb, elkelt 410 drb. A marha ára néhány hét óta mindig emelkedik, úgy, hogy az ősi árakhoz viszonyítva, ma 20/100-e emelkedést jelezhetünk. Fizeitek vagy ökrökért páronként 600—700 koronát. Meglepő a szarvasmarháknál éven áremelkedés, mivel a drága takarmányozási viszonyokból az árak esésére számítottunk. Ló felhajtott 320, elkelt 180 drb, átlag 100—200 korona közötti árban.

Sertésvásár: felhajtott 480 drb, elkelt 350 drb. A kereslet csak a helybeli helyes rézéről történt és fizettek elsőrendű német sertésről 104 fillér kigrtent, könnyebb árú 100—96 fillérről volt kapható Sertésizet javulására kitálatásunk nincsen, mivel mindig sertészekben eléggé nyagok a készletek és a bécsi és budapesti piacok nagy felhajtásokkal lesznek ellátva, már pedig e két piac felhajtása irányítja az egész országban az árakat

Takarmányemlék: Ó-tengeri 18, uj-tengeri 17 kor. 1/100-ként. Széna 9 kor. 1/100-ként. Löhére 8 kor. 1/100-ként. Büköny 8 kor. 1/100-ként. Takarmányrépa 2 kor. 1/100-ként. — Hidegüző piacon 1 1/100 szalonna 114—116 kor. Kihasított sertés 92—94 kor.

Állategészségügyi tekintetben Debreczen város területe, az 1. sz. állategészségügyi körzet kivéve, hol száj- és körfomájás miatt egy major van elzárva, teljesen vérsmentes és forgalmi korlátozás alatt nem áll.

## Hírek.

Lapunk előfizetőinek, olvasóinak és munkatársainak boldog újvetét és az újvben áldást, megelégedést kíván a szerkesztőség

(-) **Olvasóinkhoz.** Január 1-től új előfizetésre kérjük fel mindazokat, kiknek előfizetés december 31-én lejárt. Lapunk ára a régi marad, egész évre 6 korona, félévre 3 korona, negyedévre 1 kor. 50 fill. Igyekezni fogunk a jövőben is városunknak és a polgárságnak nagy érdekeit szolgálóni tollunkkal, meggyőződéssünk erejével. Az igazság kimondásában nem fog bennünket senki és semmi gátolni. Nem anyagi haszonért dolgozunk és a betűk rovogatásánál egyedül városunk érdekeit nézzük. Kérjük azért a jövőben is olvasóink, munkatársaink szíves támogatását.

\* **Bizottsági tagok választása.** Folyó hónap 28-án volt városunkban a bizottsági tagválasztások napja. A választó közönség nem nagyon érdeklődött a választás iránt. Győztesen kerültek ki a választási urnából a Pétéria-utczából: **Török Péter** főiskolai tanár, a Caspó-utczai részből: **Varga Lajos** dr. ügyvéd és **Kovács János** ev. ref. lelkész, népközlési felelős.

× **Karácsonyi ünnepek.** Az országos tanítói árvalházban, a debreczeni jótékony nőegylet Stefánia-árvalházában és a siketnémáltak gyis-

multó egyesület iskolájának karácsonya-ünnepet rendezett a vezetőség. A karácsonyfákat ajándékokkal díszítette fel a nagyküli közönség. Az árva szerencsétlen gyermekek hálakönyve és imája áldást kért a jó és nemes lelkek életére.

— **Közgyűlés.** Debrecezen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága ma délután 3 órakor közgyűlést tart a következő tárgyszorozattal: 1. Polgármester évi jelentése az 1903-ik évről.

2. M. kir. belügyminiszter leirata, melyvel a városi könyvnyomda különkezelésről alkotott szabályrendeletét s az erre vonatkozó 267/1904 bkgy. sz. közgyűlési határozatát jóváhagyja. Ezzel egybefüggőleg a nyomdai bizottság megalakítása.

3. M. kir. Belügyminiszter ur leirata, az 1899. évi VI. és 1901. évi XVIII. t. cz. alapján a szeszadó pótlék szedése tárgyában alkotott szabályrendelet érvényének meghosszabbítása iránt.

4. Tolnavármegye közönségének a szesz kereskedelmi szerződés felmondása tárgyában a m. kir. kormányhoz s az országgyűlés képviselőházához intézett feliratait.

5. Kiskülföldvármegye közönségének átirata, melyvel az állami népiszkolákban a hitoktatásnak az összes felekezetek által magyar nyelven való tanítása tárgyában a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz intézett feliratait pártolás és hasouszellemlű felirattal való támogatás végett megküldi.

6. Szabolcsvármegye közönségének megkeresése, melyvel a tényleges szolgálatban álló katonáknak a tüzöltásban leendő kiképzése iránt a m. kir. honvédelmi miniszter urhoz intézett feliratait pártolás és támogatás végett megküldi.

7. Szepesvármegye közönségének az alkoholizmus megakadályozása érdekében a m. kir. kormányhoz intézett felirata.

8. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye közönségének átirata, melyben a városi, községi- és körörszoki nyugdíjintézményének letesítése és országos rendezése iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratait pártolni s hason szellemű felirattal támogatni kéri.

9. Miskolc város törvényhatósága a katonai előfogatok és átvonulási szállások után a katonaság által fizetendő díjak felemelése iránt a m. kir. belügyminiszter urhoz intézett feliratait pártolás és hasonló szellemű felirattal való támogatás végett megküldi.

10. A helybeli kereskedelmi és iparkamara tulajdonát képező hatvan-utcai 23. sz. háznak 72.000 koronáért megvételre tárgyában a névszerinti szavazásnak első ízben megejtése.

11. Állandó bíráló választmány jelentése a legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1905 évi névjegyzékének bemutatása felett.

12. A közigazgatási bizottság öt kőlépő tag helyének 1905. és 1906. évekre megválasztás utján betöltése.

13. Az igazoló választmányba 5 tagnak egy évre megválasztása.

14. A számonkérésézhöz két tagnak egy évre megválasztása.

15. Városi tanács előterjesztése a városi múzeum ügyében.

16. Ugyanaz az ondódi községi iskola megújításáról és az építési költségek elszámolásáról.

17. Ugyanaz a debreczeni első közí zálog kölcsönintézet részvényszájára alapszabályzatának a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter urhoz elterjesztése tárgyában.

18. Tanács előterjesztés özv. Zöld Jánosné által a közkórházi és szegényalap-pénztárak javára tett hagyományról.

19. China Osvald guti vasúti pályafelügyelő és Ernst Károly guti iparvasúti mozdonyvezető kérelme a városi községi kőtelekbe való felvételüknek kiállításba helyezése iránt; tanács javaslatával.

20. Kondor Kálmán gyám által benyújtott kérelem Pap Mariska neveltetési költségének tanulmánya befejeztéig meghosszabbítása iránt.

21. Özv. Szarka Jánosné kegydíj iránti kérvénye.

22. Nyugdíjazások.  
Debrecezen, 1904. évi december hó 27.

**Kovács József,**  
polgármester.

+ **Értesítés** A hadkötelesek összeírása alkalmával megállapítottat, hogy az alább felsorolt egyének, mindegyik nem jelenkeztek, tehát ezek mint teljesen ismeretlen hadkötelesek tartanak a nyilván s a feltalálásuk esetén — ha elmaradásukat elfogadott indokokkal igazolni nem tudják — a Védőtörvény 35. §. alapján szigorúan meg fognak büntetni.

Emélfogva felkérnek elsősorban a szülők és keresztszülők, továbbá a rokonok és a közönség, hogy ha ezen hadkötelesek holléteiről, avagy esetleges elhalálozásáról tudomással bírnának, azt a katonai és illetékesi ügyosztálynál (Városház em. 19. sz.) bejelenteni szíveskedjenek. — Balázs János, anyja Agnes, Bányai Aladár, anyja Paulina, Burai Sándor, anyja Juliánna, Cregény József, szülei Sándor, Bodnár Ilona, Kovács Károly, szülei Mihály, Gyóri Juliánna, Kovács Sándor, szülei Sándor, Végh Juliánna, Nagy István, anyja Juliánna, Novák László, szülei János, Beke Zsuzsanna, Tóth János, anyja Sára, Floszmann Hugó Géza, szülei Gusztáv, Müller Maria, Hajas József, anyja Veron, Juhász Gyula, anyja Maria, Kovács Ferenc, anyja Zsuzsanna, Kufesák István Gyula, anyja Juliánna, Répási Mihály, anyja Veron, Sztágyi Mihály, anyja Erzsébet, Vinkler János, szülei János, Horváth Maria, Vissák Kálmán, szülei Kálmán, Nagy Anna, Fried Jenő, szülei Mór, Schwarcz Mari, Friedmann Tóbiás, szülei Bernat, Feldmann Zali, Jászinger Samu, szülei József, Brann Pepi, Krausz Jakab, anyja Regina, Löwenfeld Adolf,

szülei Viktor, Jeinek Mária, Süics Imre, anyja Mária, Nagy József, szülei Imre, Kiss Mária, Pollák Zoltán, szülei Salamon, Linner Kati, Veres Gusztáv, szülei József, Reiner Mária.

— **Nyilvános nyugtázás és köszönet.** A debreczeni jótékony nőegylet árvaházának karácsonyjára Csaakk József, Kontsek Géza, Felegyházi János, Lusztig és Bán urak nagy mennyiségű czukorkákat, viaszgyertyákat, narancsot, füget, tea-üzeményt, szenijánoskenyeret stb. eddigeset voltak kegyesek adományozni, továbbá **Szabó Mihály** hentesüzlet tulajdonosa — ur az árvaházat évről-évre nagy mennyiségű zsírral látja el, végül Frensz Kadorkó kézművespó mester ur 12 éven át teljesen ingyen seperelt és takarította az árvaház kényeit és kályhát, miért is ez uton jejezi ki a jótékony nőegylet mindannyóknak benső köszönetét. Ugyancsak köszönettel nyugtázta a jótékony nőegylet az árvak karácsonyjára küldött következő adományokat: Tek. **Vámos Károly** ur 20 K., Debrecezen sz. kir. város 5 K., Vadon Sándor ur 2 K., Szilaka István ur 4 K., Ngos Szabó Miklósné 4 K., Ormódy Lajosné 4 K., Tóth Béláné 2 K., özv. Benyás Emilné 2 K., Berger Morné 4 K., Füst Ödöné 1 K., Kaszanyitzky Andorné 1 K., Várad Szabó Jánosné 1 K., (Folytatjuk.)

*Uri divat, kalap és fehérmemű üzlet Békés Lajos Debrecezen, Piac-u. 44. dr Ujfalussy-ház. Angol női bluzsokat, férfi fehérmeműket és kelenyűgyeket mérték szerint a legszebb kivitelben készit.*

## TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszertárában  
gyógyszereszi különlegességek  
és illatszerek  
a legnagyobb választékban kaphatók.

Eredeti francia és angol gyártmányok.

Legszebb férfi-divat ujdonságok.

Kalapok. Czilinderek.

Kitűnő szabású fehérmeműek. Elegáns nyakkendők. Sapskák.

Kesztyűk és Harisnyák feltűnő olcsó árban

# FEKETE JAKAB

uri-divat üzletében Fötér.

Világhírű amerikai sár- és hó-  
cipők egyedüli raktára.

## Kovács Kálmán

### és Társa



hentesüzlete és kivitele Debrecezen, Tiszapalota.

**Debreczeni, kassai és prágai  
sódarok naponkint kaphatók.  
Debreczeni és brassói szalámi.**

Fehér sózott és sózatlan, valamint paprikás szalonnas, zsír, füstölt hús, kolbaszmeműek és felvágottak minden nemei

**a legfrissebb minőségben.**

Hetenkint több ízben magyarosan és németesen készített izletes **HURKAFÉLEK.**

Pecsenyének és paprikásnak való

**GYENGE MALACZOK.**

# Remekművű ujdonságok érkeztek

## LŐFKOVITS ARTHUR

órás, ékszerész és vésnök  
mütermében. DEBRECZEN.

# HASZNOS!!

és kell tudni mindenkinek Debreczenben, hogy Piacz-  
utcza 51. sz. a., a Csanak  
fűszerüzlet mellett levő  
ruhacsarnok feloszlik és  
az ott raktáron levő min-  
den alkalomra szükséges  
férfi-, fiu- és gyermekruha  
mig a készlet tart mesés  
olcsó árért lesz eladva.

Mindenki ragadja meg  
ezen alkalmat mert ott ❖  
kevés pénzért nagy bevá-  
sárlást tehet.

## bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességek

a naponta fölmerülő  
gyógyszer-ujdonságok, hasonszenvi gyógyszerek,  
kötszerek, szépítőszerek  
legnagyobb raktára Debreczen és vidékére

# Mihalovits J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti laboratoriuma

Debreczenben,

Főpiacz 31. szám, a városházzal szemben.

Alkalmi és névnapi ajándéknak  
igen alkalmas

## Szomorú Órák.

Írta: Koncz Ákos.

Ára gyönyörű vászonkötésben 4 kor.

Kapható a szerzőnél.

## 60 krajczár

egy liter legfinomabb

andhraeen-bonta.

Piacz-utca 12.

(Stenczinger-ház)

a papírkereskedésben.

## Értesítés!

Tisztelettel értesitem a kiskereskedőt és ismét elárulítotkat, hogy t. vevőimnek a legolcsóbb árakban szolgálhassak.

## nagybani fűszer- és liszt-raktárt

rendeztem be. Teljes igyekezetem és törekvéssel oda fogok hatni, hogy t. vevőimnek a legolcsóbb árakban szolgálhassak.

Hogy ezt teljesíthessem, csak udvari raktárhelyiségeket tartok, így a nagy üzleti bér, berendezés és személyzeti bér kiadásokat megtakarítom, árúimat tehát a legolcsóbban bocsáthatom a t. vevőim rendelkezésére.

Megnyertem továbbá a hírneves nagyváradi Adria malom kizárólagos liszt elárulítását eredeti árakban és abból állandóan nagy raktárt tartok.

Raktáraim megtekintését és szíves pártolást kérve teljes tisztelettel

Friedman Lipót,

Hatvan-utca 35., az udvarban.

Pontos és szolid kiszolgálás. Tessék meggyőződést szerezni.

## Újévi vásár, nagyszabású maradék vásárral

egybekötve

rendkívül olcsó árak mellett!!!

## BOSZNAY J. és TÁRSA

divatruházában DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 5.

Finom ruha- és kosztüm szövetek ezelőtt 4 és 5 frt,

most 1 frt, 1 frt 50 kr. — Franozia delin mtre 47 kr.

— Jó mosó barchetek mtre 19 kr. Franozia flanelek

mtre 39 és 57 kr. — 120 cm. széles ruhaszövetek

mtre 25, 35 és 45 kr.

Angol plaidek és takarók, svéd bőrkabátok  
Borsos Katánál.



## TESCH JÓZSEF

hentes- és  
csemegé-üzlete.

Ajánlja a közelgő ünnepekre kittäinően páczolt sonkáit, a felvágottak minden nemét, minden nap friss virsliit, friss- és füstölt kolbászt, véres, májas- és tüdőös hurkákat; továbbá zsirt, fehér sózott, sózatlan- és papirkás szalonmát.

== Gyenge malczok. ==

## Szénaeladási hirdetés.

A nagycseri vágástéren 1904. évben termelt 16 boglya szénának nyilvános árverésen a helyszínén leendő eladására 1905. év január hó 6-ik napjának d. e. 9 órája tüzetvén ki, ezen árverésre a venni szándékozók meghívotnak.

Debreczenben, 1904. évi decz. hó 30-án.

A városi tanács.



## Porcellán kályhák budweissi és honi gyártmányokban.

Cserőpkályhák átrakásánál a fűtőképesség tetemes emelésre és a lakás gyors felmelegítésére a fűtéstelt keltő új találmányú multiplikátor betéttel felelősség mellett ajánlom.

Melidingi rendszerű, valamint multiplikátor-betéttű köpenyes kályhák, acél és zománcozott köpenyyel.

Konyhák, magyar tornyos és francia rendszerben, valamint porcellán burkolatban.

Fürdőkadák horganylemezből, festve és fűtőkészülékkel, valamint porcellán burkolattal.

Vas- és rézbutorok legnagyobb raktára.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

**Tóth Gyula** Debreczen, Piacz-u. 20., 27.

Szolid árak!

## Megérkeztek!!

Őszi és téli női kabátok és gallérok, férfi-öltönyök és téli kabátok, divatos barehetok és flanellek, legjobb minőségű vasznak jutányos árak mellett árusítatnak

havi és heti részletfizetésre

## Kohn Herman

áruháza Hatvan-u. 17.

Női kelmékben dus választék.

Czégre ügyelni!

## Ruhafestő

és vegyszerei tisztító intézet

## HABÉCZY ANTAL

DEBRECZEN,

Széchenyi-utca 42-ik sz.

Telefon 323.



## Debreczen szab. kir. város könyvnyomdája

Városházépület. (Kossuth-utca.)

A modern technika legújabb vívmányaiaval felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a leg egyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legzölésesebben állíttatnak ki. — V i d é k i megrendeléseket pontosan eszközl.

Tartós betűércből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdáknak, könyvkötőknek jutányos ár mellett a legrövidebb idő alatt szolgálunk.

Sürgőnyczim: VÁROSI NYOMDA.

Telefon: 270. — Alapítatott 1561-ben.

TELEFON 308. **MELOCCO PÉTER** TELEFON 308.

GYŐR. ~ ~ ~ BUDAPEST. ~ ~ ~ DEBRECZEN.

Képviselő: Debreczen és Hajdumegye részére: LUKÁCS VILMOSNÁL, Hatvan-utca 5.

Márványmozaiklap.  
Műkő- és Cszementárugyár.  
Beton és vasbeton.  
Építési vállalat.  
Átereszek készítése.

Szabadalmazott géppel gyártott kar-  
mantyus és csömösztűt Cze-  
mentcsövek, Csatornázás.

Beton és Granitto Ferrazo burkoló munkák.

**Lukács Vilmosnál kaphatók rendkívül olcsó áron**  
a JOHN-féle kéménytoldó,

mely minden kémény huzatát megjavítja, füstzaklatást megszüntet.